

Co je svěřenský fond?

S každým svěřenským fondem jsou spojeni tři lidé (nebo někdy také skupiny lidí). Pokud budeme rozumět tomu, co tito lidé dělají, můžeme porozumět tomu, jak svěřenský fond funguje:

Jedna osoba založí svěřenský fond a vloží do něj určité jmění. Tato osoba se nazývá **zakladatel**. Další osoba toto jmění obdrží – ovšem ne hned. Dostane ho až v určité době v budoucnu. Tato osoba se nazývá **obmyšlený (beneficient)**.

Třetí osoba se mezitím o toto jmění stará. Tato osoba se jmenuje **svěřenský správce** (dále jen správce).

Do té doby, než je svěřenský fond ukončen, je registrován na jméno správce (protože úkolem správce je se o svěřenský fond starat), jmění ovšem správci nepatří – to patří beneficietům, nebo jim bude jednou patřit.

A to je vlastně svěřenský fond. Jeden **člověk se stará o peníze, které nejsou jeho, pro jiné lidi**.

Proč bychom mohli chtít svěřenský fond?

Existuje mnoho důvodů, proč byste mohli chtít založit svěřenský fond. V zahraničí jsou svěřenské fondy velmi rozšířené, protože poskytují jednoduchá řešení velmi komplikovaných problémů.

Zde je několik důvodů, proč byste mohli chtít založit svěřenský fond:

- Máte děti z předchozího vztahu (v tomto případě svěřenský fond **POTŘEBUJETE**)
- Chcete předat peníze svým vnoučatům, ale nepřejete si dát peníze svým dětem.
- Chcete uložit peníze, aby Vaše vnoučata mohla jít studovat na dobrou univerzitu.
- Jste podnikatel, který chce uchránit jmění před možnými budoucími obchodními riziky (např. bankrot, věřitelé, právní spory)
- Jste podnikatel, který chce uchránit své jmění před možným budoucím osobním finančním rizikem (např. rozvod)
- Chcete přenechat peníze svým dětem, ovšem z určitého důvodu jim peníze nechcete jednoduše pouze dát, možná:

- Jedno nebo více z Vašich dětí žije v nespokojeném manželství a Vy si nepřejete, aby Vaše peníze připadly po rozvodu jejich partnerům
- Jedno nebo více Vašich dětí se nachází ve finančně nestabilní situaci a/nebo má problémy s gamblerským či jinými nebezpečnými návyky.
- Vybuďovali jste rodinnou firmu a chcete mít jistotu, že přežije po generaci. Máte pocit, že Vaše děti nejsou nejlepšími manažery, ale chcete, aby měli výhody jako vlastníci.
- Chcete svobodou volbu při rozhodování, jak bude naloženo s Vašimi penězi po Vaší smrti. Chcete mít jistotu, že rozhodnutí, která jste učinili, nebudou po Vaší smrti napadena a chcete být ochráněni před nepominutelným dědictvím, které v České republice existuje.
- Chcete se vyhnout jakýmkoliv budoucím změnám v dědických daních.
- Chcete založit nadaci, například pod Vaším jménem, a poskytovat stipendia nebo jiné ceny např. ve Vašem rodném městě nebo na střední škole, kterou jste navštěvovali.
- Jste skupina lidí, která sdílí určité finanční zájmy (stavební investice, dostihový kůň, víkendový dům) a chcete jednoduché a finančně nenáročné řešení pro spravování a řízení těchto zájmů.

Kdo je to správce? Kdo by měl být mým správcem?

Správce je člověk, kterého si zvolíte, aby se staral o Váš svěřenský fond.

Správce spravuje jmění Vašeho svěřenského fondu pod svým jménem (zákon ovšem uznává status svěřenského fondu, jmění svěřenského fondu je tedy v bezpečí i v případě, když Váš správce např. zemře nebo zbankrotuje.)

V současné době, podle českého práva, **musí být správce fyzická osoba**. V budoucnu bude pravděpodobně možné, aby správcem byly také firmy. Ve většině zemí v zahraničí existují profesionální fondové společnosti, které působí podobně jako banky. Vystupují jako Váš nestranný a bezpečný správce. Předpokládáme, že bude možné v budoucnu využít profesionálních fondových společností, které bývají často preferovanou volbou. Nyní ovšem, jak bylo řečeno, není možné služeb profesionálních fondových společností využít. Vaším správcem musí být tedy osoba nebo ideálně dva či více lidí.

Měli byste tedy velmi pečlivě zvážit, koho zvolíte jako svého správce. Ve většině případů je nejlepší volbou jeden, nebo ideálně dva lidé, kterým vysoce důvěřujete, a o kterých si jste jisti, že budou vždy vystupovat ve Vašem nejlepším zájmu. Je obecným pravidlem a my navrhuje, že důvěryhodný přítel či profesionální poradce jsou lepší volbou než blízcí příbuzní, ale i ti by mohli fungovat jako vynikající správci.

Podle českého práva je také možné být jedním ze správců Vašeho vlastního svěřenského fondu (nemůžete být jediným správcem).

Váš správce či správci budou spravovat jmění svěřenského fondu pod svým jménem a budou odpovědní za ochranu zájmů beneficentů a dále za plnění Vašich přání.

Vykonávání práce správce může být někdy složité a náročné. Z tohoto důvodu je možné při zakládání svěřenského fondu zajistit, aby byl Váš správce placen podle času a vynaložených nákladů. V jiném případě můžeme doporučit využít služeb fondového administrátora. Profesionální administrátor ponechá důležitá rozhodnutí na správci, ale bude se starat o každodenní administrativu a daňové a účetní záležitosti. Ve chvíli, kdy si zvolíte profesionálního administrátora, chráníte tím také svého správce. Pokud je svěřenský fond řízen a spravován správně, je pravděpodobnost, že Váš správce bude mít v budoucnu právní problémy vysoce eliminovaná.

Je možné si zachovat právo na propuštění či nahrazení správců nebo na zvolení jiných správců. Pokud se z jakéhokoliv důvodu přestane správce chovat profesionálně, můžete učinit kroky k řešení situace.

Jaké existují druhy svěřenských fondů?

Po celém světě jsou svěřenské fondy využívány mnoha způsoby a existuje proto mnoho různých druhů svěřenských fondů. V České republice je v současné době několik základních typů svěřenských fondů. Primárně jde o fondy založené buď k veřejně prospěšným, nebo soukromým účelům. Pokud jde o soukromý účel, může jít o:

Testamentární svěřenský fond

Testamentární svěřenský fond je svěřenský fond, který je založen jako součást Vaší závěti. Tento svěřenský fond začne fungovat ve chvíli, kdy zemřete. Testamentární svěřenské fondy jsou využívány hlavně k ochraně zájmů Vašich dětí z předešlých vztahů.

Když zemřete, Vaše peníze obdrží Váš správce, který je využije, aby se staral o Vaši manželku či manžela po dobu jejich života. Po jejich smrti případnou peníze Vaším dětem (ne novému manželovi či manželce Vašeho partnera). Fond může být založen pouze pořízením pro případ smrti sepsaného notářským zápisem.

Udržovací a navyšovací svěřenský fond

Vy, jako prarodič, chcete uložit určitou částku peněz pro svá vnoučata. Tyto peníze mohou být použity na jejich vzdělání atd. a budou jim plně vyplaceny ve věku, který stanovíte.

Tento svěřenský fond Vám umožňuje zajistit, aby Vaše vnoučata měla podíl na penězích přímo, raději než přes jejich rodiče (obzvláště důležité, když je jejich manželství nestabilní). Máte také možnost posunout výplatu peněz na dobu, kdy budou mít Vaše vnoučata více životních zkušeností (oblíbený věk bývá 25 let).

Svěřenský fond pro nemovité věci

Svěřenský fond pro nemovité věci provádí přesně to, co je obsaženo v názvu – zřizuje velmi jednoduchou strukturu, která umožňuje předat ji Vaším dětem, vnoučatům a budoucím generacím, zajišťujíc to, že kdo si přeje ji využívat, také může – současně eliminuje možné rodinné konflikty, které bývají jinak téměř nevyhnutelné.

Svěřenský fond kontrolující podnikání

Toto je trochu komplexnější struktura, která Vám umožňuje oddělit kontrolu nad podnikáním od vlastnictví. Je to výborná možnost, která se používá, když chcete předat podnikání Vaším dětem, ale nejste si jisti, zda jsou Vaše děti připraveny převzít kontrolu nad vedením společnosti.

Nadační svěřenský fond

Nadační svěřenský fond je využíván, chcete-li poskytnout určité výhody škole, sportovnímu klubu, městu, vesnici atd. Svému správci dáte určitou částku peněz. Váš správce peníze investuje a každý rok využije investiční výnosy na účely Vámi specifikované.

Nadační svěřenský fond může nést Vaše jméno: „Atletické stipendium Jana Nováka“.

Nadační svěřenský fond může sloužit k vyplácení: školních sportovních cen, akademického stipendia, péče o historickou památku atd.

Diskreční svěřenský fond

Jedná se o typ svěřenského fondu, ve kterém nejsou beneficianti specificky jmenováni. Místo toho jmenujete „skupiny“ - děti, vnoučata, atd., ale nedefinujete konkrétní podíl, který by měl patřit konkrétní osobě. Váš správce má ovšem jasnou představu o tom, co chcete, aby dělal s Vašimi penězi. V memorandu přání přesně stanovíte, jak má být s penězi zacházeno. Postupujeme-li tímto způsobem, není možné určit a říci, které peníze patří které osobě.

Ze založení diskrečního svěřenského fondu plynou dvě výhody. Za prvé chráníte Vaše jmění. Peníze nejsou již Vaše, patří svěřenskému fondu. Exekutor, věřitelé, bývalý manžel či manželka, právní spory atd. nemají k tomuto jmění přístup.

Druhou výhodou je fakt, že diskreční svěřenský fond Vám umožňuje mít kontrolu nad tím, kdo od Vás co obdrží, jak za Vašeho života, tak po Vaší smrti.

Dynastický svěřenský fond

Dynastický svěřenský fond je specifickým druhem diskrečního svěřenského fondu, jenž je vytvořen převážně pro spravování rodinného bohatství a obchodního jmění tak, aby bylo zachováno a předáno dál ne pouze jedné, ale mnoha dalším generacím.

Ztratím kontrolu?

Ne.

V jurisdikcích po celém světě, kde se využívá svěřenských fondů, je dlouho ustanoveným zákonem, že pokud má být svěřenský fond platný, musí být splněna "jistota úmyslu" – zakladatel musí skutečně chtít založit svěřenský fond, odevzdat svůj majetek. Pokud - a je velmi pravděpodobné, že tomu tak bude - české soudy převezmou tuto podmínku, bude to znamenat, že pokud vložíte jmění do svého svěřenského fondu, musí být tento vklad „skutečný“. Musíte skutečně chtít vložit peníze do svěřenského fondu, aby z něj mohli beneficianti čerpat výhody. Nesmíte si chtít ponechat jmění pro sebe.

Pokud tedy vložíte jmění do Vašeho svěřenského fondu, správce nebude pouze právním vlastníkem Vašeho jmění, ale bude mít také nad ním skutečnou kontrolu.

Pokud máte v úmyslu založit svěřenský fond kde si Vy, jako zakladatel, ponecháte plnou kontrolu nad svým jměním, je vysoká pravděpodobnost, že soud dojde k závěru, že Váš svěřenský fond ve skutečnosti není svěřenský fond a je proto neplatný – čímž bude Vaše jmění ohroženo ze strany třetí osoby.

Znamená to tedy, že ztratím kontrolu nad svým jměním?

Ne.

Ve skutečnosti si vyberete dobrého správce, který bude jednat podle Vašich přání a instrukcí. Ve většině případů Vám doporučíme napsat „memorandum přání“, ve kterém přesně stanovíte, co přesně od svého správce očekáváte. Nezapomeňte také, že pokud by Váš správce z jakéhokoli důvodu ignoroval Vaše instrukce, máte možnost ho nahradit někým jiným.

Existuje řada dalších nástrojů, kterých můžete využít, pokud si přejete ještě více zabezpečit, aby byl Váš svěřenský fond spravován podle Vašich přání.

Je to bezpečné?

Když uložíte peníze do rukou Vašeho správce, jsou tak bezpečné, jak bezpečný je Váš správce. Pokud Váš správce učiní nerozumná rozhodnutí nebo Vám ukradne peníze, přestože budete mít nárok na právní nebo dokonce trestní nápravu – ztratíte peníze.

Na druhou stranu, pokud zvolíte jako správce Vašeho svěřenského fondu někoho, komu důvěřujete, budou Vaše peníze MNOHEM BEZPEČNĚJŠÍ než by byly, pokud byste je měli uloženy pod svým jménem.

Jsou bezpečněji uloženy, protože jsou ochráněny před bankrotem, manželskými či jinými právními pohledávkami.

Když založíte svěřenský fond, je to jako byste postavili plot okolo svého jmění. Dobrý plot udrží vše uvnitř (ovce, peníze) – a zabrání, aby za plot vnikli další (vlk, věřitelé).

Co děláme s penězi?

Jmění svěřenského fondu, včetně pozemků, budov a investic bude registrováno pod jménem Vašeho správce a „vlastněno“ Vaším správcem. Ve skutečnosti bude ovšem správce vždy respektovat Vaše přání ohledně investování svěřenského fondu.

Co se stane s penězi, bude záležet tedy na rozhodnutí Vašem a Vašeho správce. Ve většině případů zůstanou po založení svěřenského fondu peníze na stejném místě, kam byly vloženy – stejná banka, stejná nemovitost. Jediná věc, která se změní, bude jméno na účtu či v katastru nemovitostí.

Ve většině zemí, včetně České republiky, existuje právní požadavek, aby správce investoval majetek ve svěřenském fondu ‚rozumně‘. Pokud se správce proti tomuto požadavku zpronevěří, mohl by být žalován Vašimi beneficienty. Pokud si tedy nepřejete naložit se svými penězi ‚nerozumně‘, kontaktujte nás, abychom se společně ujistili, že Vy i Váš správce jste dostatečně ochráněni.

Může svěřenský fond vlastnit nějakou společnost?

Ano, je možné, aby Váš správce vlastnil společnost jménem Vašeho svěřenského fondu.

Z administrativního a právního hlediska ovšem není dobré řešení, aby Váš správce přímo řídil Vaše podnikání. Je obecně mnohem lepší, aby Váš správce vlastnil podíl ve společnosti, která na druhou stranu kontroluje a řídí Vaše podnikání. Správce, jako akcionář, zvolí někoho jiného (třeba i Vás), jako manažera společnosti.

V současnosti existuje mnoho daňových problémů u společností vlastnících svěřenské fondy. Toto je také vynikající strategie pro vyřešení nástupnictví v podnikání. Využijete-li svěřenský fond, můžete oddělit vlastnictví od spravování společnosti. Někdy Vaše děti nejsou těmi ideálními osobami pro spravování Vašeho dlouze budovaného podnikání. Svěřenský fond je výborným nástrojem, který zajistí, že Vaše děti a následující generace budou pobírat 100 procent příjmu, který z podnikání bude plynout, ale ve stejnou chvíli bude toto podnikání dlouhodobě profesionálně řízeno.

Co se stane, pokud změním názor?

V jurisdikcích po celém světě, kde se využívá svěřenských fondů, je dlouho ustanoveným zákonem, že pokud má být svěřenský fond platný, musí být splněna "jistota úmyslu" – zakladatel musí skutečně chtít založit svěřenský fond, odevzdat svůj majetek. Pokud - a je velmi pravděpodobné, že tomu tak bude - české soudy převezmou tuto podmínku, bude to znamenat, že pokud vložíte jmění do svého svěřenského fondu, musí být tento vklad ‚skutečný‘. Musíte skutečně chtít vložit peníze do svěřenského fondu v zájmu beneficientů. Tento záměr musí být opravdový.

V této nejspíše době je ale samozřejmě rozumné, připravit se na neočekávané. Existuje řada nástrojů a strategií, které Vám umožní určitou flexibilitu zacházení s částí či celým majetkem ve svěřenském fondu.

Máte také možnost měnit podmínky Vašeho svěřenského fondu. Pro založení svěřenského fondu jsou důležité dva dokumenty. Prvním je statut. Jedná se o poměrně stručný, zakládající dokument a je možné jej měnit. Druhým dokumentem je smlouva, která obsahuje veškeré podrobnosti o Vašem svěřenském fondu. Pokud je smlouva napsána dobře, bude možné ji měnit (včetně přidávání a odebrání obmyšlených) velmi snadno.

Jaké jsou nevýhody vytvoření svěřenského fondu?

Založení svěřenského fondu není tak přímočaré jako založení společnosti. Každý svěřenský fond musí být ušit na míru podle Vašich potřeb.

Díky tomuto požadavku, založení a spravování svěřenského fondu může být finančně náročnější než založení společnosti.

Abychom mohli založit platný svěřenský fond, doporučujeme, aby byl svěřenský fond co možná nejvíce právně obhajitelný. Na základě zkušeností ze zahraničí víme, že musíme učinit vhodné kroky, které zajistí, že jmění svěřenského fondu skutečně patří svěřenskému fondu a ne zakladateli. Je také důležité zajistit, aby kontrola byla v rukou správce - ovšem bez oslabení zakladatelovy možnosti zajistit spravování svěřenského fondu podle svého přání.

Tyto nevýhody někdy mohou znamenat, že práce se svěřenským fondem je někdy ne tak snadná a ne tak flexibilní jako práce se společností – ne nemožná, pouze mírně obtížnější.

S využitím svěřenského fondu je možné dosáhnout téměř čehokoliv a množství výhod zdaleka převáží několik nedostatků. Je ovšem naprosto zásadní, aby bylo při vytvoření svěřenského fondu vše správně strukturováno.

Měl(a) bych být správcem svého vlastního svěřenského fondu?

Na základě českého práva je možné být správcem svého vlastního svěřenského fondu, ovšem nemůžete být jediným správcem. Jinými slovy, pokud jste správcem, musí existovat alespoň ještě jeden správce.

Ve většině případů ovšem doporučujeme, abyste se sami za správce nejmenovali. Pokud jste správcem, narušujete tímto integritu Vašeho svěřenského fondu a jste mnohem více „zranitelní“ ze strany potenciálních věřitelů. Ti by mohli u soudu argumentovat tím, že pokud jste správcem Vašeho vlastního svěřenského fondu, nikdy jste se plně nevzdali kontroly nad jměním svěřenského fondu, a proto Váš svěřenský fond není „skutečný“ svěřenský fond.

Pokud trváte na tom stát se správcem, jediné minimum, které můžeme doporučit je, aby existovali alespoň další dva správci. Pokud tak učiníte, budete vždy „v menšině“, což značně oslabí argument, že jste si zachovali kontrolu.

Měl(a) bych být beneficentem vlastního svěřenského fondu?

Je možné být beneficentem vlastního svěřenského fondu, ve většině případů to ovšem nedoporučujeme.

Pokud chcete mít možnost mít přístup ke jmění, které je ve Vašem svěřenském fondu, existuje množství mechanismů, které jsou vhodnější než ustanovení se beneficentem vlastního svěřenského fondu.

Může exekutor či věřitel vznést vůči svěřenskému fondu pohledávky?

Téměř ve většině případů by toto mělo být nemožné, protože Vám peníze již nepatří. Patří svěřenskému fondu.

Mohou ovšem nastat situace, kdy soud povolí přístup ke jmění svěřenského fondu. České právo je v této oblasti nové a nevyzkoušené, není tudíž možné s jistotou říci, kde leží hranice. Pokud ovšem platí některý z následujících bodů, může být integrita Vašeho svěřenského fondu ohrožena:

- Vložíte peníze do svěřenského fondu krátce před Vaší platební neschopností.
- Soud uzná, že primárním důvodem založení svěřenského fondu je obrana proti věřitelům.

Pokud ovšem strukturujete svůj svěřenský fond správně, bez těchto slabých stránek, Vaše fondové jmění bude plně chráněno.

Proč je průběžná administrativa důležitá?

Administrativa je důležitá ze dvou důvodů. Za prvé, potřebujete přesné záznamy pro právní a účetní potřeby. Dále samozřejmě potřebujete připravit a předložit daňové přiznání pro svěřenský fond.

Za druhé, pokud někdo napadne platnost Vašeho svěřenského fondu a pokud může prokázat, že jste správně administrativně svěřenský fond nespravovali, ale přistupovali k němu jako k „odnoží“ Vašich osobních financí, budou tito ve značné výhodě.

Důrazně doporučujeme pověřit profesionála, který bude spravovat administrativu svěřenského fondu pro Vašeho správce. Tímto ulehčíte správci od zdlouhavého administrativního břemene a zároveň ho ochráníte od potenciální právní odpovědností. Dále pomůžete ochránit platnost Vašeho svěřenského fondu a budete si jisti, že administrativa je vykonávána řádným způsobem.

Můj kamarád mě požádal, abych se stal(a) správcem jeho svěřenského fondu. Měl(a) bych toto přijmout?

Být správcem svěřenského fondu je důležitá funkce. Je to také obrovská čest, protože Váš kamarád má důvěru ve Vaše schopnosti starat se o jeho/její zájmy či peníze. Pokud budete spravovat svěřenský fond, nejedná se o časově náročnou nebo obtížnou práci, ovšem jedná se o odpovědnou práci.

Pokud přemýšlíte, zda máte tuto nabídku přijmout, měli byste zvážit následující:

- Jako správce budete odpovědní za správné spravování, investice a administrativu svěřenského fondu. Pokud učiníte cokoliv, co bude v rozporu s těmito odpovědnostmi, např. utratíte peníze sami nebo se o peníze nebudete správně starat, můžete být zakladatelem či beneficiem žalováni. V extrémních případech, byste mohli mít trestní odpovědnost.
- Musíte mít na paměti, že svěřenský fond nebo jeho jmění nesmíte nikdy užívat pro své výhody.
- Dále byste měli požádat o sepsání memoranda přání. Většina fondových listin poskytuje značnou flexibilitu v rámci otázek spravování svěřenského fondu, investic či distribuce fondového jmění. V memorandu přání dostanete tolik rad a poučení, kolik si Váš přítel myslí, že potřebujete, včetně toho, jak máte činit rozhodnutí. Rozhodnutí budou nakonec Vaše rozhodnutí, ale ve většině případů budete chtít dostát přáním Vašeho přítele.
- Většina svěřenských fondů umožňuje vyplatit zpět správci náklady související se spravováním svěřenského fondu – cestovné, telefon atd. Obvykle se nejedná o placenou pozici, ale vše záleží na dohodě s Vaším přítelem.

Odpovědnost správce je velká. Pokud jste ovšem připraveni věnovat určitý čas zajištění toho, že je vše vykonáváno správně, rizika plynoucí s funkce správce jsou velmi nízká a Vy můžete získat pocit vykonávání naplňující a uspokojující činnosti.

Jakou minimální částku potřebuji k založení svěřenského fondu?

Minimální částka neexistuje. Jediným omezením je poměr Vašich nákladů a prospěchu, který Vám ze založení svěřenského fondu plyne. Založení jednoduchého svěřenského fondu, včetně notářských poplatků atd. vyjde přibližně na 15000,- Kč. U složitějších svěřenských fondů připravených na míru jsou poplatky vyšší – většinou se pohybují mezi 50000 – 60000,- Kč.

Kromě samotného založení svěřenského fondu, by měl brát zakladatel ještě v úvahu poplatky za následnou profesionální správu a kontrolu plnění všech zákonných požadavků, dále vedení účetnictví a daňové poradenství – obvyklá částka bude minimálně 3000,- Kč za rok.

Mohu si založit svěřenský fond úplně sám/sama?

Ne. Statut musí být sepsán ve formě veřejné listiny u notáře.